عبس سُورة ގެ މާނަ

<u>سورة ބާވައި ދެއްވުމުގެ މުނާސަބަތު</u>

قُرَيْشُ ވެރިންނައިގެ ބޮޑެތި މީހުންގެ جَمَاعَة އެއް نَبِي الله صلَّى الله عليه وسلم ގެ ޙަޟްރަތުގައި ތިއްބެވެ. އެކަލޭގެ ފާނުން އިންނެވީ އެމީހުންނަށް އިސްލާމްދީން ހުށަހަޅުއްވައި އިސްލާމްވުމަށް ދަޢުވަތުދެއްވަމުން ވަޑައިގެންނެވެ. އޭރުން އިންނަވިކަން ލޯފަން ޞަޙާބީއެއް ކަމަށްވާ عَبد الله بن أم مكتوم رسول الله صلَّى الله عليه وسلمގެ ޙަޟްރަތަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. (އިސްލާމްދީން ވަޑައިގަތުމުގެ އުނގެނުމަށެވެ.)

ދެންވެސް رسول الله صلَّى الله عليه وسلم (قُرَيْشُ ގެ ބޮޑުންނާއި ދެއްކެވުން ކުރިއަށްގެންދެވުމުގެ) ابن أم مكتوم އާއި ވާހަކަ ދެއްކެވުމާ ދުރަށް އަސަރުފުޅު ކަމަން އެކަމާ ނުރުހި ވަޑައިގަތުމުން عَبد الله بن أم مكتوم ގެ ކުރިމަތިން މޫނު ފުށް ހުރުކޮށްލެއްވިއެވެ. ދެން އެކަމާ ގުޅިގެން ކުރެއްވި ކަމެއް ރަނގަޅު ނޫންކަން ވަޙީކޮށްދެއްވުމަށް މި سورة ބާވައި ދެއްވިއެވެ.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُورة عبس — އާޔަތުގެ އަދަދު (٤٢)

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١﴾ أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ﴿٣﴾ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ ﴿٤﴾ أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ ﴿٥﴾ فَأَنتَ لَهُۥ
تَصَدَّىٰ ﴿٦﴾ وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسْعَىٰ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشَىٰ ﴿٩﴾ فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ﴿١٠﴾ كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَن
شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿١٢﴾

މާނަ

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١﴾ މޫނުފުށް ހުރުކޮށް ކަރުހިވައި އެނބުރިވަޑައިގަތެވެ. أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ﴿٢﴾ އެކަލޭގެފާނުންގެ
ޙަޟްރަތަށް ލޯފަނުވެފައިވާ މީހަކު އައިމާއެވެ. وَمَا يُدْرِيكَ ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދެނީ ކޮން އެއްޗެއްތޯއެވެ؟ (އެބަހީ ލޯފަން މީހާ
ނުވާނެކަން ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދިނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯއެވެ.) لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ﴿٣﴾ ލޯފަން طَاهِرُ ވެގެންދާނެ ކަމަށް ވެދާނެއެވެ.
أَوْ يَذَّكَّرُ ނުވަތަ ލޯފަން وَعْظُ نَصِيحَة ލިބިގެން ހޭލާނެއެވެ. فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ ﴿٤﴾ ދެން وَعْظُ نَصِيحَة ން އޭނާއަށް
މަންފާވާނެއެވެ. أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ ﴿٥﴾ وَعْظُ نَصِيحَة އާއި ނުލައި ފުދިގެންވާމީހާއަށްވުރެ. فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ﴿٦﴾
ފަހެ ލޯފަނާއެކު ކަލޭގެ ފާނު ކަރުހިވެވިފައިވާ ދަރުވަތި ބަލާގެ ދެއްކެވިއެވެ. وَمَا عَلَيْكَ އަދި ކަލޭގެ ފާނުންގެ
މައްޗަކު ނެތް ކޮން ކުށެއްތޯއެވެ؟ ކޮން ގެއްލުމެއް ވޭތޯއެވެ؟ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ﴿٧﴾ އޭނާ طَاهِرُ ނުވިއްޔާ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ އަދި

ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް އައި މީހާ يَسْعَىٰ ⑧ ހަލުވެލިވެގެންނާ ޙާލު وَهُوَ يَخْشَىٰ ⑨ އޭނާ ބިރުވެތިވެގެންވާ ޙާލު
فَأَنتَ عَنْهُ ކަލޭގެ ފާނު އޭނާގެ ކިބައިން تَلَهَّىٰ ⑩ غَافِلُ ވެ ވަޅައިގެން ދުރަކަށް އެނބުރި ވަޅައިގަންނަވަނީއެވެ. كَلَّآ
އެއްގޮތަކުންވެސް އެހެންނުހަދާށެވެ. إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ⑪ ހަމަކަށަވަރުން މިއާޔަތްތަކަކީ ނުވަތަ މިސޫރަތަކީ وَعْظُ نَصِيْحَة
އެވެ. فَمَن شَآءَ ފަހެ އެދޭމީހަކު ذَكَرَهُۥ ⑫ އެއިން وَعْظُ نَصِيْحَة ލިބިގަންނާނެއެވެ.

إِجْمَالِي މާނަ

(١) (رسول الله صلَّى الله عليه وسلم) މޫނުދިގު ކުރެއްވީ ކަމަކުން ވަޅައި ނުގެން އެނބުރި ވަޅައިގެންފިއެވެ.

(٢) އެއީ އެކަލޭގެ ފާނުގެ އަރިހަށް އަނދިރި މީހަކު އައިހިނދުންނެވެ. (އެއީ އޭނާއަށް ފެނުނު ބަޔަކީ ބޮޑެތި ބައެއް އިސްލާމްވިޔަނުގެ ދަޢުވަތު ދިނުމުގެ ކަމަށް އެދިވަޑައިގެން ސަބަބުން ގައި އިންނެވި ވަގުތެއްގައެވެ.) އެކަމާމެދު الله تَعَالى عِتَابُ ގެ ބަސްފުޅު އިއްވަވައިފިއެވެ.

(٣) (އޭ رسول الله އެވެ.!) އެދިމާ ލިމާން ނުވާނެކަމެއް ކަލޭގެފާނަށް އަންގަވައި ދެއްވީ ކޮންއެއްޗެއް ތޯއެވެ؟ އަދި ކިއެއްތޯއެވެ؟ އޭނާ ލިމާނުވެ طَاهِرُ ވެގެން އުޅުމަށް ކުރުވެއެވެ.

(٤) ނުވަތަ އޭނާ وَعْظُ نَصِيْحَة ކަލޭގެފާނުގެ އަރިއަރިއަށް ލިބިގެންފާނެއެވެ. ދެން އެ وَعْظُ نَصِيْحَة ން އޭނާއަށް މަންފާ ކުރާނެއެވެ. (އިސްލާމުވެ މާތް ދިރުމަށް ވެފާނެއެވެ.)

(٥) އެކަމަކު ކަލޭގެފާނުގެ وَعْظُ نَصِيْحَة ނުއަހައި އެއިންފުދިގެންވީ މީހާ ދަންނައެވެ. (ބޮޑުވެރި އެއީ أَبُو جَهْلُ އާއި އެބާވަތުގެ ދެމީހުން ދިހަކަށެވެ.)

(٦) ކަލޭގެފާނު އޭނާއާ ކުރިމަތިލުމުގައިވާ ފަހަކުރުމާއި ދަތިކަމެއް އެވެ.

(٧) އަދި އޭނާ ލިމާނުވެ ހިފައިން طَاهِرُ ވެ ނުގަތުމުން ކަލޭގެފާނަށް ކޮން ގެއްލުމެއް ތޯއެވެ؟ (ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭގެފާނު އޭނާއަށް ދަޢުވަތުގައި އިއްވައި އަދާކުރުމަށް އަތް ކުރައްވައިދީފިއެވެ.)

(٨) އަދި ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް ހަލުވެލިވެގެންނާ ޖެހިލާ ހަލުވެލިވެގެން ދަންނައެވެ.

(٩) އޭނާ އަދި ބިރުވެތިވެގެންވާ ޙާލުގައެވެ. (އެއީ عَبد الله بن أم مكتوم އެވެ.)

(١٠) ދެން ފަހެ ކަލޭގެފާނު އޭނާގެ ކިބައިން غَافِلُ ވެ ވަޅައިގެން ދުރުވެވަޑައިގަންނަވަނީއެވެ.

(١١) އެއްގޮތަކުންވެސް އެއީ އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްނޫނެވެ. ހަމަކަށަވަރުން މިއާޔަތްތަކަކީ ނުވަތަ މިސޫރަތަކީ ނުވަތަ ކީރިތި قُرْآن އަކީ وَعْظُ نَصِيْحَة އެވެ.

(١٢) ފަހެ އެދޭމީހަކު އެއިން وَعْظُ نَصِيْحَة ލިބިގަންނާނެއެވެ.

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ قُتِلَ ٱلْإِنسَـٰنُ مَآ أَكْفَرَهُۥ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ
﴿١٨﴾ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ ﴿١٩﴾ ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقْبَرَهُۥ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُۥ
﴿٢٣﴾ فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَـٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ﴿٢٤﴾ أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَآءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾

ތަރުޖަމާ

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ އެއީ މާތްވެގެންވާ ޞަޙީފާތަކެއްގައިވާ ބަރަކާތްތެރިކަމެކެވެ. (އެބަހީ ބަރަކާތްތެރިވެގެންވާ لَوحُ
المَحْفُوظُ ގައެވެ). مَّرْفُوعَةٍ އެއީ الله ގެ حَضْرَةُ ގައި މަތިވެރިކުރެވިގެންވާ ބަރަކާތްތެރިކަމެކެވެ. مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾
طَاهِرُ ވެގެންވެއެވެ. بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ الله ގެ حَضْرَةُ ނިކަސްތޫރުބާކަލުންގެ އަތިރަށްވަޖެހިގެންނަވާ
މަލާއިކަތުބޭކަލުންގެ އަތްޕުޅުތަކުގައެވެ. كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ އެއީ އެބޭކަލުންގެ رَبُّ ގެ حَضْرَةُ ގައި މާތްވެގެންވާ
تَقْوَى ވެރިބޭކަލުންނެވެ. (އެބޭކަލުންގެ رَبُّ އަށް ކިޔަމަންތެރިވެވޮޑިގެންވާބޭކަލުންނެވެ.) قُتِلَ
ٱلْإِنسَـٰنُ(ކާފަރު) އިންސާނާއަށް لَعْنَة ލެއްވިއްޖެއެވެ. مَآ أَكْفَرَهُۥ ﴿١٧﴾ އޭނާގެ ކާފަރުވަނީ ކޮބާތަކެއްތޯއެވެ! مِنْ
أَيِّ شَيْءٍ ކޮންކަހަލަ އެއްޗަކުން ހެއްދެވީތޯއެވެ؟ خَلَقَهُۥ ﴿١٨﴾ އެކަލާނގެ އޭނާ ހެއްދެވީ مِن نُّطْفَةٍ
خَلَقَهُۥ އެކަލާނގެ އޭނާ ހެއްދެވީ މަނި ތިކުރުވަރަކުންނެވެ. فَقَدَّرَهُۥ ﴿١٩﴾ ދެން އެކަލާނގެ އޭނާ
މިންވަރުކުރެއްވިއެވެ. (އޭނާގެ ޢުމުރާއި ރިޒުޤާއި ޢަމަލާއި ސަޢާދަތް
ބަޔާންކުރެއްވިއެވެ.) ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ ދެން އޭނާގެ މަގު يَسَّرَهُۥ ﴿٢٠﴾ އޭނާއަށް އެމަގު އެކަލާނގެ ފަސޭހަކުރެއް
ވިއެވެ. ثُمَّ أَمَاتَهُۥ ދެން އެކަލާނގެ އޭނާ މަރުގެންނެވިއެވެ. فَأَقْبَرَهُۥ ﴿٢١﴾ ދެން އެކަލާނގެ އޭނާ
ކަށްވަޅުގައި ބޭއްވެވިއެވެ. ثُمَّ إِذَا شَآءَ ދެންއެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާހިނދެއްގައި أَنشَرَهُۥ ﴿٢٢﴾
އޭނާމަރުވުމަށްފަހު ދިރުވައިތެދުކުރައްވާނެއެވެ. كَلَّا އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެންނޫނެވެ.
އަމުރުން ހިއްގާޖަހާކަށް ނުވެއެވެ. لَمَّا يَقْضِ އޭނާ އަދި އަދާ ނުކުރެއެވެ. مَآ أَمَرَهُۥ ﴿٢٣﴾ އެކަލާނގެ
އޭނާއަށް އަމުރުކުރެއްވި ކަންތައް. فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَـٰنُ ފަހެ އިންސާނާ ވިސާ ޚިޔާލު ކުރާހުރިކަމެވެ. إِلَىٰ
طَعَامِهِۦٓ ﴿٢٤﴾ އޭނާގެ ކާނާއަށް أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَآءَ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ވާރޭ ވެއްސެވީ ކޮންގޮތަކަށްކަން
صَبًّا ﴿٢٥﴾ ގަދަފަދައިގެން ބޯކޮށް

إِجْمَالِي މާނަ

(١٣) އެއީ މާތްވެގެންވާ ފަތްފުރަތަކެއްގައި ލިޔުއްވިގެންވާ އާޔަތްތަކެކެވެ. އެބަހީ އެއާޔަތްތައްބާވާތޮށްލެއްވި އިރުވަނީ لَوحُ المَحْفُوظُ ގައެވެ.

(١٤) އެއީ الله ގެ حَضْرَةُ ގައިމިންވަރު އުފުލިގެންވާ މާތްފުރޭތަކެވެ. އެންމެހައި އުނިކަމަކާއި عَيْبُ ތަކުން ސަލާމަތްވެގެންވާފުރަތަކެވެ. شَيْطَان ނުންނާއި ކާފަރުންގެ ބިރުދެއްސާ طَاهِرُ އާޔަތްތަކެވެ.

(١٥) އެއާޔަތްތައް ގެންނަވާފައިވަނީ الله ގެ حَضْرَةُ ން ރަސޫލުބޭކަލުންގެއަރިހަށް ވަޙީގެންނަވާ މަލާއިކަތްބޭކަލުންގެ އަތްޕުޅުތަކުންނެވެ.

(١٦) އެބޭކަލުންނަކީ އެބޭކަލުންގެ رَبُّ އަށް ކިޔަމަންތެރިވެވަޑައިގެންވާ تقوى ވެރި މާތް ބޭކަލުންނެވެ.

(١٧) ކާފަރު އިންސާނާއަށް لَعْنَة ލިބިއްޖެއެވެ. الله ތަޢާލާ لَعْنَة ކުރެއްވިއެވެ. ތަޢާލާގެނިޢުމަތްތަކަށްކާފަރުވުމުގެ ބޮޑުކަމާއެވެ. (ތަޢާލާއަށްދުނިޔޭގެއިރުމެދު ތަޢާލާ ޝުކުރުނުކުރާތީއެވެ)

(١٨) الله އޭނާހެއްދެވީ ކޮންފަދަ ތިކެއްޗަކުން ހެއްޔެވެ؟

(١٩) އެކަލާނގެ އޭނާ ހެއްދެވީ މަނިފޫދުތިކިކަކުންނެވެ. ދެންފަހެ الله އޭނާ ފުރިހަމަކުރައްވައި ބަރާބަރުކުރެއްވިއެވެ. (އޭނާގެ ގުނަވަންތަކާއި އިސްކޮޅާއި ގައިގެކުލަކާއި އަދިވެސް އެންމެހައިކަމެއް އެކަލާނގެ ފުރިހަމަކޮށްދެއްވިއެވެ).

(٢٠) ދެން އޭނާ އޭނާގެ މަންމަގެ ބަނޑުން ނުކުންނާނެގޮތްފަސޭހަކޮށް ދެއްވީ ހަމައެކަލާނގެއެވެ. އަދި ދުނިޔޭގައި އޭނާއުޅެން ޖެހޭނެގޮތާއި ހެޔޮނުބައި ވަކިވާނެގޮތްދައްކަވައިދެއްވީ ހަމައެކަލާނގެއެވެ.

(٢١) ދެންއޭނާއަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޢުމުރުހަމަވުމުން އޭނާމަރުކުރައްވައި ކަށްވަޅުގައި ވަންނަވާލެއްވީވެސް ހަމައެކަލާނގެއެވެ.

(٢٢) ދެން އެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ ހިނދަކުން އަލުންއޭނާދިރުއްވައި مَحْشَرُ އަށް ފޮނުއްވާނީވެސް ހަމައެކަލާނގެއެވެ. (ފަހެމިފަދައިން އިންސާނާ ހެއްދަވައި ތަރައްޤީކުރައްވައި ފުރިހަމަ نِظَامُ އެއްގެމަތިން ގެންދަވާ މަތިވެރިމާތް الله އަށް އެއިންސާނާ ބާޣީވެގެން ކޮންފަދަގޮތަކަށް ހުއްޓޭތޯ؟)

(٢٣) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެންނުވާނެއެވެ. އަމުރުން އަދާކުރާގޮތަކަށް ނުވާތީއެވެ. الله އަމުރުކުރެއްވި އަޅުކަމްކުރުމުގެކަންތައް އަދާކޮށްފައެއް ނުވެއެވެ.

(٢٤) ފަހެ އިންސާނާ އޭނާގެ ކާބޯތަކެއްޗަށް ވިސްނާލައި ކަރުން ހުއްޓެވެ.

(٢٥) ހަމަކަށަވަރުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ބިމަށް ވާރޭވެއްސެވީ ކޮންފަދަގޮތަކުންތޯއެވެ؟ އަދިއެފެން ބިމުގައި ހަޖަމްކުރެއްވިއެވެ.

ثُمَّ شَقَقۡنَا ٱلۡأَرۡضَ شَقّٗا ٢٦ فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبّٗا ٢٧ وَعِنَبٗا وَقَضۡبٗا ٢٨ وَزَيۡتُونٗا وَنَخۡلٗا ٢٩ وَحَدَآئِقَ غُلۡبٗا ٣٠ وَفَٰكِهَةٗ وَأَبّٗا ٣١
مَّتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ٣٢ فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ٣٣ يَوۡمَ يَفِرُّ ٱلۡمَرۡءُ مِنۡ أَخِيهِ ٣٤ وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ٣٥ وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ٣٦ لِكُلِّ
ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٖ شَأۡنٞ يُغۡنِيهِ ٣٧ وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ مُّسۡفِرَةٞ ٣٨ ضَاحِكَةٞ مُّسۡتَبۡشِرَةٞ ٣٩ وَوُجُوهٞ يَوۡمَئِذٍ عَلَيۡهَا غَبَرَةٞ ٤٠ تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ
٤١ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَفَرَةُ ٱلۡفَجَرَةُ ٤٢

ތަރުޖަމާ

ثُمَّ شَقَقۡنَا ٱلۡأَرۡضَ ދެން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ބިންގަނޑު ފަޅުއްވައި شَقّٗا ٢٦ ކަޅައިލެއްވީމުއެވެ
فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا ދެން ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެއިން ފަޅުއްވަވެވެ. حَبّٗا ٢٧ ދަނޑުބާ وَعِنَبٗا وَقَضۡبٗا ٢٨
އަދި މޭވާކަށިތަކާއި ވިނަ ٢٨ وَزَيۡتُونٗا وَنَخۡلٗا އަދި ޒައިތޫނާއި ކަދުރު ގަސް وَحَدَآئِقَ غُلۡبٗا ٣٠
غُلۡبٗا ބިލާވެއްޓިފައިވާ ބަގީޗާތަކާއި (އެއީ ބޮޑެތިގަސްތަކުން ކަދުރު ގަހުގެ ބާވަތްތަކެވެ). وَفَٰكِهَةٗ وَأَبّٗا
٣١ އަދި މޭވާއާއި ޖަނަވާރުތަކުގެ ކާނާ (އެއީ އަލިއާޖަހައި ގެރިބުކާ ވިނަގަނޑެވެ). مَّتَٰعٗا لَّكُمۡ
އެއީ ކަލޭމެންގެ މަންފާއަށްޓަކައެވެ. ކަލޭމެން ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައެވެ. وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ٣٢ އަދި ކަލޭމެންގެ ޖަނަވާރު
ސުވާރުކުރާތަކެވެ. فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ٣٣ ދެންފަހެ ގޮތަވަރުގެ އަޑު އަރުވާލެއްވޭއިރު يَوۡمَ يَفِرُّ ٱلۡمَرۡءُ
އެދުވަހުން މީހާ ފިލާނެއެވެ. مِنۡ أَخِيهِ ٣٤ އޭނާގެ އަޚާގެ ކިބައިން وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ٣٥ އަދި އޭނާގެ
މަންމައާއި ބައްޕަގެ ކިބައިން وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ٣٦ އަދި އޭނާގެ އަންހެނުންނާއި ދަރިންގެ ކިބައިންވެސް
لِكُلِّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٖ އެދުވަހުން އެމީހުންކުރެ ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް شَأۡنٞ يُغۡنِيهِ ٣٧ އޭނާ مَشْغُولُ
ވާނެކަމެއްވެއެވެ. وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ އެދުވަހުން މޫނުތަކެއް އަލިކަމާއެކުވެއެވެ. مُّسۡفِرَةٞ ٣٨ އަދި އުފާވެގެން ضَاحِكَةٞ
مُّسۡتَبۡشِرَةٞ ٣٩ އުފާވެގެން ހެ ހެއްވެއެވެ. وَوُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ އަދި އެދުވަހުން ބައެއްމޫނުތަކުގައެވެ. عَلَيۡهَا
غَبَرَةٞ ٤٠ އުދުންގަނޑެއްވެއެވެ. ކަޅުކަލުން ނިވައިވެފައި تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ٤١ އަދި
އުދުންގަނޑުކުޅިފަހިވެރި ކަޅުކަލާއި ހިތާމައިގެ އަޑިޔަކަށެވެ. أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ އެއީ ކާފަރުވެގެން ٱلۡكَفَرَةُ
ٱلۡفَجَرَةُ ٤٢ ނުބައި ނުރަކާ ކާފަރުންނެވެ.

إجْمَالِي މާނަ

(٢٦) އަދި ގަސްގަހާގެހި ފެޅުވަންޖެހޭ ބިމުގެ ފުރިގަޑު ފަޅުއްވީމުއެވެ.

(٢٧) ދެން އެބިމުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެކިބާވަތްބާވަތުގެ ގަސްގަހާގެހި ފަޅުއްވައި އެކިބާވަތުގެ އޮށްޖަހު ނެރުއްވީމުއެވެ.

(٢٨) އަދި މާބިސްކަދުރުގެ ވައްތަރުތަކާއި ވިނައިގެ ބާވަތްތައް ފެޅުއްވީމުއެވެ.

(٢٩) އަދި ޒައިތޫނި ގަސްތަކާއި ކަދުރު ގަސްތަކުވެސް ނެރުއްވީމުއެވެ.

(٣٠) އަދި ބޮޑު ފަތްފަތާ ހުރިހަ ގޮފިތަކުރު ރުކުގެ ބަގީޗާތަކާއި ގަސްތައްފެޅުއްވީމުއެވެ.

(٣١) އަދި ބާވާޖެހޭގެ މޭވާގެ ގަސްތަކާއި ޖަނަވާރުތަކުގެ ބާވަތްބާވަތުގެ ވިނަވާއި ހުއި ގަސްތަކެއްވެސް ފެޅުއްވީމުއެވެ.

(٣٢) މިހުރިހާތަކެއްޗަކީ ކަލޭމެންނާއި ކަލޭމެންގެ ޖަނަވާރު ތަކުގެ މަންފާއަށްޓަކައި އުފެއްދެވިފައިވާތަކެތްޗެވެ. (ފަހެ
މިހުރިހައިކަމެއް މިހާ ފުރިހަމަކޮށް ހެއްދެވިފައިވާކަލާނގެ ތިރިއްވަމުން ކަމަށްވާއިރު ދެފަހަރަށް مَحْشَر
ކުރެއްވުން އުނދަގޫވާނީ ކީއްވެގެންތޯ؟)

(٣٣) ދެން ފަހެ ބޮޑުގިރިހުގެ އަޑު އަރައިސް قِيَامة ގާއިމު ވެއްޖެއްޔާ (ތަންނަށެވެ.)

(٣٤) އެދުވަހަކީ މީހާ އޭނާގެ أَخْ އާގެ ކިބައިން ފިލާދުވަހެވެ.

(٣٥) އަދި އޭނާ (ލޮބުވާ) މަންމަ އާއި ބައްޕަގެ ކިބައިން (ފިލާނޭދުވަހެވެ.)

(٣٦) އަދި އޭނާ ލޮބުވާ އަނބިމީހާއާއި ދަރިންގެ ކިބައިންވެސް ފިލާ ދައްކަވައިދޭނޭދުވަހެވެ. (އެއީ އެއިން މިހަކަށް
ތިމާގެ ފައިދާއެއް ހޯދުމަށް އެހީއެއް ވާންޖެހިދާނެތީ ބިރުގަތުމުގެ ސަބަބުން ފިލާދާނޭ ފަރާތްތަކެވެ.)

(٣٧) ކޮންމެ މީހަކުވެސް އެދުވަހުން مَشْغُوْلُ ވެގެންވާނީ ތިމާގެ އަމިއްލަ ނަފްސުގެ ކަންތައްތަކާއި އެވެ. ޖެހުން
ސަލާމަތް ވުމެއްއެވެ.

(٣٨) އެދުވަހުން يَعْنِي قِيَامة ދުވަހުން މޫނު ތަކެއް އަލިވެ އުޖާލާވެގެންވާ ހުއްޓެވެ. އެއީ މުއުމިނުންގެ
މޫނުތަކެވެ. މޫނުތަކުގެ މުއާމަލާ މޫނުތަކުގެ ފެނުންތެވެ.

(٣٩) އެބައި މީހުން އެދުވަހުން ތިބޭނީ އުފާވެރިވެ ހީލައެވެ. އުފަލުން ޝާދީވެގެންނެވެ.

(٤٠) އަދި އަނެއްބައި މޫނުތަކަށް ވާނީ އަނދިރިކަމާއި ބަނަކަން ފެނި ފެނުމެވެ.

(٤١) އެ މޫނުތަކުގެ މަތީގައި އެތިފައިވާނީ ކަޅުކަލާއި ނިކަމެތި ކަމުގެ ފަރުދާއެކެވެ.

(٤٢) އެއީ ހަމަސީދާ ނުބައި ނުލަފާ ކާފިރުންނެވެ.